

SÎRÎRÎ KAARETA PAULO NÎMENUKA'PÎ COLOSSOS PONKON PIA

Atarakkannîto' yewî' ta Paulo wanî yai, sîrîrî kaareta menuka'pîiya. Moropai innape Jesus ku'nenan Colosse ponkon pia yarima'pîiya. Maasa pra inkamoro yenku'tî tiaronkonya etasa' tîuya ye'nen. Tiaron to' nîkupî ton ekaremekî'pî to'ya Paapa yapurîto'pe to'ya. Mîrîrî ye'nen Pauloya to' panama, tiaron tînkupîkon ton yapisî to'ya namai, maasa pra Jesus wanî to' pia, aasîrî mîkîrî neken, tiaron yu'se pra awanî.

¹ Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî pe wanî, itu'se Paapa wanî ye'nen. Uyonpakon Timóteo yarakkîrî wanî sîrîrî.

² Sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî aapia'nîkon, Paapa nîmo'ka'san tîmîrî ton pe, Colossos cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon innape Jesus Cristo kupî pî' tîiko'mansenon pia yarimauya sîrîrî.

Manni' epe'mîra Paapa Uyunikon nîtîrî morî aapia'nîkon, moropai tîwanmîra awe'to'kon ton tîrîiya yu'se wai aapia'nîkon.

Paulo Epîremato'

³ Apona'nîkon anna epîrema kaisari, Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun, yapurî pî' anna man tîwîrî, ⁴ maasa pra innape Jesus Cristo ku'sa'ya'nîkon wenai moropai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' sa'namaya'nîkon ye'nen.

⁵ Sîrîrî kupîya'nîkon maasa pra epu'tîya'nîkon,

tîntîrî pe, Paapa nîkoneka'pî ka' po yapisiya'nîkon kupî sîrîrî. Mîrîrî nîmîkî pî' aako'mamîkon, sîrîrî e'pîika'tînto' yekare, yairon pu'kuru eta'pîya'nîkon pata pai. ⁶ Itekare etaya'nîkon yai, mîrîrî yapisi'pîya'nîkon moropai innape awanî epu'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî ekaremekî to'ya tiaronkon pî' tamî'nawîrî pata po. Moropai innape ikupî to'ya. Mîrîrî warantî inî' panpî' pemonkonyamî' e'pîika'tî'pî, amîrî'nîkon e'pîika'tî'pî warantî, epe'mîra Paapa nîtîrî'pî yapisiya'nîkon yai. ⁷ Sîrîrî itekare eta'pîya'nîkon uyonpakon Epafras winîpai. Mîkîrî wani teesenyaka'masen pe anna pokonpe Cristo ton pe. Mîrîrî pî' teesenyaka'ma pî' aako'mamî amîrî'nîkon ton pe. ⁸ Mîkîrîya, î' kai'ma amîrî'nîkon e'sa'namato' ton tîsa' Morî Yekaton Wannîya aapia'nîkon, ekaremekî'pî anna pî'.

⁹ Mîrîrî ye'nen tîwîrî esatî pî' anna ko'mamî Paapa pî' amîrî'nîkon ton pe. Ayekarekon eta'pî annaya pata pai, esatî annaya Paapa pî', aapia'nîkon epu'nen tîto'peiya, itu'se tîwe'to' epu'tîkonpa. Moropai tamî'nawîrî Morî Yekaton Wannîya itîrî epu'tîkonpa. ¹⁰ Mîrîrî wenai amîrî'nîkonya epu'tî, î' kai'ma Uyepotorîkon e'to' itu'se yawîrî aako'mamîkon, moropai tîwîrî ikupî pî' aako'mamîkonpa. Mîrîrî warantî ikupî pî' aako'mamîkon ya, tamî'nawîrî morî pe ayeserukon esera'ma moropai Paapa yeseru yai epu'nen pe panpî' awanîkon. ¹¹ Moropai Paapa pî' esatî annaya, tamî'nawîrî meruntî ke awanîkonpa imeruntîri ya'. Mîrîrî Paapa meruntîri wani tamî'nawîronkon meruntîri yentai. Mîrîrî wenai

tamî'nawîrî apona'nîkon tui'sen yapîtanîpîkonpa teekore'mai pra, ¹² moropai “Morî pe man” taakonpa taatausinpai, mîrîrî esatî pî' anna man Paapa pî'. Maasa pra amîrî'nîkon ku'sai'ya tarîpai tîpemonkono pe, tîpia aako'mamîkonpa a'ka ya'. ¹³ Mîikîrîya uurî'nîkon mo'ka'pî Makui winîpai, ewaron ta ko'mannî tanne. Moropai uurî'nîkon enepî'pîiya tînmu, tînapurî'pî pia, uyesa'kon pe awe'to'pe. ¹⁴ Mîikîrî tînmu sa'mantasa' ke, imakui'pî unkupî'pîkon ye'ma'pîiya moropai tîwanmîra ikupî'pîiya.

Paapa Yenponen Pe Cristo Wanî

¹⁵ Cristo wanî î' kai'ma Paapa wanî yenponen pe, manni' Paapa, teesera'masen pepîn, yenponen pe. Ipîkku pe pu'kuru mîikîrî wanî inmu pe, tamî'nawîronkon inkoneka'pî yentai.

¹⁶ Maasa pra mîikîrîya tamî'nawîron koneka'pî ka' po moropai sîrîrî non po.

Teesera'masen koneka'pîiya,

moropai teesera'masen pepîn koneka'pîiya.

Inkamoro kore'ta tamî'nawîronkon inserîyamî' koneka'pîiya,

moropai manni'kan ipîkkukon yepuru ton

inserîyamî' koneka'pîiya.

Mîikîrîya ikupî'pî tîmîrî ton pe,

kure'ne tamî'nawîronkonya tapurîto'pe.

¹⁷ Tamî'nawîron kupî tîuya rawîrî Cristo wanî'pî.

Moropai tamî'nawîron ko'mannîpî pî' aako'mamî sîrîrî

itu'se tîwanî yawîrî tîma'tanî'se pra.

¹⁸ Pemonkon esa' yaipontî pî' ipu'pai ko'mamî manni' warantî,

mîikîrîya innape tîku'nenan yaipontî ko'mannîpî sîrîrî.

Mîikîrî wanî ko'mannîto' esa' pe tîwe'sen pe.

Mîikîrî e'mî'sa'ka'pî e'mai' pe isa'manta'san rawîrî, ipîkku pe tîwanîpa tamî'nawîronkon yentai. ¹⁹ Î' kai'ma Paapa wanî yenponen pe awanî, maasa pra Paapa pe pu'kuru awanî mîito'pe, itu'se Paapa e'to' yawîrî. ²⁰ Mîrîrî ye'nen mîikîrî tînmu wenai Paapaya tamî'nawîron tînkoneka'san mana'po yu'se awanî'pî tîpia. Tarîpai mîikîrî Paapa enasa' man morî pe pemonkonyamî' yarakkîrî. Maasa pra tînmu mîni'eti'kamo'pî pakî'nan po aasa'manta yai. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon tînkoneka'san mana'po'pîiya tîpia sîrîrî non po tîwe'sanon moropai ka' po tîwe'sanon mana'po'pîiya.

²¹ Pena amîrî'nîkon ko'mamî'pî aminke Paapa pî'. Paapa yeyaton pe awanî'pîkon. Maasa pra imakui'pî ankupîkon ko'mannîpî wenai moropai imakui'pî eesenumenkato'kon wenai. ²² Tîise tînmu sa'mantato' wenai amîrî'nîkon kupî'pî Paapaya tîwakîri pe, amîrî'nîkon yarîpa tîpia, morî pe imakui'pî ton pra. Mîrîrî yai anî'ya taa eserîke pra awanî: —Imakui'pî mîikîrî — taiya pepîn. ²³ Mîrîrî kupîiya, tîise innape ikupî pî' aako'mamîkon e'pai awanî, teeseta'kai pra. Mîikîrî nîmîkî pî' aako'mamîkon, manni' itekare aneta'pîkon wenai. Manni' eta pî' tamî'nawîronkon ko'mamî, mîrîrî itekare ekareme'nen pe uurî Paulo enasa' sîrîrî.

Paulo Esenyaka'mato'

Innape Jesus Ku'nenan Ton Pe

24 Atausinpan pî' wai e'taruma'tîto' pî' amîrî'nîkon wenai. Maasa pra Cristo e'taruma'tî'pî warantî, e'taruma'tî ko'mannîpî, unkupe ton pe inekaremekî'pî yawîrî. Ipemonkonoyamî' ton pe, inmo'ka'san ton pe e'taruma'tî sîrîrî. Inkamoro, inmo'ka'san wanî itesa' warantî, iwaikkatoi pe to' wanî. 25 Moropai mîrîrî warantî e'taruma'tî, maasa pra Paapaya uku'sa' sîrîrî Jesus nîmo'ka'san poitîrî pe. Mîrîrî tîrî'pîiya unkonekaton pe amîrî'nîkon pîika'titon pe, 26 mîrîrî tamî'nawîrî tîmaimu ekaremekî pî' uuko'manto'pe. Sîrîrî itekare inonomî'pî, tamî'nawîronkon nepu'tî'pî pepîn. Mîrîrî yenposai'ya sîrîrî tîpemonkonoyamî' pia. 27 Mîrîrî yenpo tîuya ta'pîiya, see warantî ipemonkonoyamî'ya mîrîrî esenomî'pî epu'to'pe kai'ma. Mîrîrî tîrî'pîiya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pia, Judeuyamî' pia neken pra. Pena anî' nepu'tî pepîn mîrîrî Cristo ko'mamî tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' ya'. Mîrîrî wenai morî pu'kuru yapisîya'nîkon Paapa winîpai epu'tîya'nîkon.

28 Sîrîrî warantî Cristo yekare ekaremekîuya tamî'nawîronkon pî'. Tamî'nawîrî epu'nen pe e'to' ke apanamauya'nîkon, moropai ayenupauya'nîkon tiwin pî' awanîkon tanne, Cristo piawonkon pe awanîkonpa, tamî'nawîrî morî pe awanîkonpa e'to' yawîrî, Paapa pia amîrî'nîkon yenpouya yai. 29 Mîrîrî yaino ton pe esenyaka'ma ko'mannîpî sîrîrî. Umoron epu'tîuya ko'mannîpî sîrîrî tîise Cristo nîtîrî'pî umeruntîri pe, mîrîrî ke esenyaka'ma sîrîrî.

2

¹ Teeseka'nunkai uurî esenyaka'ma amîrî'nîkon ton pe epu'tîya'nîkon yu'se wai. Paapa maimu ekaremekî pî' uuko'mamî tîwe'taruma'tîi. Moropai manni'kan Laodicéia ponkon tonpe, moropai tamî'nawîronkon tiaronkon uyera'matîponkon pepîn tonpe esenyaka'ma. ² Epîrema ko'mannîpî inkamoro ko'manto'pe meruntî ke taatausinpai moropai inkamoro ko'manto'pe tîwe'sa'namai tonpakon yarakkîrî. Moropai Cristo yekare, pena anî' nepu'tî pepîn, Paapa winîpainon tepu'se to' ko'manto'pe innape, mîikîrî epu'to'pe to'ya yairî. Mîikîrî, Paapa winîpainon wanî Cristo pe. Mîrîrî warantî Paapa pî' esatî pî' uuko'mamî apona'nîkon. ³ Maasa pra mîikîrî Cristo neken wanî Paapa winîpainon, anî' nepu'tî pepîn epu'tîya'nîkon emapu'tînen pe. Paapa nepu'tî epu'tîya'nîkon emapu'tîiya. Maasa pra mîikîrî ton pra si'ma mîrîrî epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî. ⁴ Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî', tiaron seru'ye' erepansa' pî' akore'ta'nîkon, mîikîrî eseurîma, morî pe mîikîrî maimu pî' eesenku'tikon namai. ⁵ Maasa pra uurî wanî sîrîrî aminke apî'nîkon. Tîise esenumenkato' ya' amîrî'nîkon pokonpe eseporî. Moropai kure'ne atausinpan pî' wai morî pe aako'mamîkon pî', moropai innape Cristo kupî pî' aako'mamîkon yekare etauya pî'.

Cristo Yarakkîrî Ko'mannîto'

⁶ Î' kai'ma Jesus yapisî'pîya'nîkon ayepotorîkon pe? Innape ikupî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî yarakkîrî ako'mantî. ⁷ Ipona apîtatî manni' yei apîtasa' warantî manni' tîkara ke tîwanî

ye'nen. Aako'manto'kon rumakatî iipia inî panpî' meruntî ke awanîkonpa, innape ikupî pî' î' kai'ma eesenupa'pîkon yawîrî. Moropai —morî pe pu'kuru man, Paapa —taa pî' ako'mantî tîwîrî.

⁸ Aka, epu'nenan pe tîwe'ku'sanon pe-monkonyamî' maimu pî', teesenku'tîi pra e'tî. Maasa pra mîrîrî wanî î' pe pra rî epu'nen pe to' e'to'. Pemonkonyamî'ya neken tenupato'kon pî' ayenupakon yu'se to' wanî. Moropai sîrîrî pata po tîiko'mansenon esenumenkato' ke ayenupakon to'ya. Tîise mîrîrî wanî pepîn Cristoya yenupanto'pe. Inkamoroya ayenupakon pî' teesenku'tîi pra e'tî. ⁹ Maasa pra tamî'nawîrî î' kai'ma Paapa wanî manni' warantî Cristo wanî mîrîrî. Awanî Paapa pe tîise pemonkon pe eena'pî tîpun ke. ¹⁰ Moropai amîrî'nîkonya aako'manto'kon yapisî'pî Paapa winîpai, Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen. Î' ton pra awanîkon pepîn, maasa pra mîikîrî, ayesa'kon wanî tamî'nawîronkon inserîyamî', o'ma'kon, meruntîkon, nari'kon yentai. Moropai tamî'nawîronkon ka' po tîwe'sanon yentai awanî.

¹¹ Pena amîrî'nîkon Judeuyamî' esenposa' yai, amerekon pi'pî pottî ya'tî'pî to'ya Paapa pemonkono pe awanîkonpa kai'ma. Mîrîrî warantî nîrî tîpemonkono pe Cristoya amo'ka'pîkon yai, imakui'pî anku'pai awe'to'kon mo'ka'pîiya imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîikîrî Cristoya ikupî'pî, pemonkonya pra. ¹² Amîrî'nîkon esenpatakona yai, penaron imakui'pî ayaserukon yaretî'ka'pîya'nîkon. Maasa pra Cristo sa'mantasa' ya, moropai eesu'na'tî'pî ya, amîrî'nîkon

esu'na'tî'pî. Moropai Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon pîmî'sa'ka'pîiya aako'mamîkonpa, innape meruntî ke Paapa wanî kupî'pîya'nîkon ye'nen. ¹³ Amîrî'nîkon wanî'pî pena isa'manta'san warantî itu'se apunkon e'to' yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen. Mîrîrî imakui'pî kupî'pîya'nîkon wenai isa'manta'san warantî awanî'pîkon Paapa pemonkono pe pra. Tîise Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon nîrî pîmî'sa'ka'pîiya. Moropai ankupî'pîkon imakui'pî kupî'pîiya tamî'nawîrî tîwanmîra. ¹⁴ Moropai uurî'nîkon sa'mantato' yentai awanî'pî. Maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto'ya taasa' see warantî: —Anî'ya imakui'pî ku'sa' ya, mîikîrî sa'manta e'pai man —ta'pîiya. Imakui'pî unkupî'pîkon wenai sa'mantan e'pai tîise yaretî'ka'pî Cristoya, inî' sa'mantan namai. Pakî'nan pona tîisa'manta yai, imakui'pî unkupî'pîkon ye'ma'pîiya tamî'nawîrî. ¹⁵ Moropai pakî'nan pona tîisa'manta yai, Cristoya teeyatonon yuwa'ka'pî. Manni'kan o'ma'kon, uyaipontîkon pî' tîlko'mansenon, meruntîkon, nari'kon, tamî'nawîrî inkamoro meruntîri yuwa'ka'pîiya. Inkamoro kupî'pîiya tamî'nawîronkonya era'ma tanne, î' pe pra rî to' enato'pe. Mîrîrî warantî to' yentai Cristo ena'pî tîisa'manta'pî wenai.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon, sararu yanîya'nîkon ya, imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî, taa to'ya. Moropai awukukon enîrîya'nîkon ya, imakui'pî pe nîrî awanî. Moropai eesenyaka'makon ya, Paapa ton pe tîku'ne'tîto' weiyu yai pra, moropai teera'tîsen pe kapoi wanî yai eesenyaka'makon ya, moropai erî'kannîto'

weiyu yai eesenyaka'makon ya, imakui'pî pe awanî, taa to'ya. Inkamoro ye'kakon pînamaya'nîkon e'pai pra man. ¹⁷ Maasa pra pena, sîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî seru' pepîn, î' kai'ma Cristo iipî ekareme'to'peiya. Tarîpai Cristo iipî'pî. Mîrîrî ye'nen mîkîrî neken yapurîpai'nîkon, manni' aaipî ekareme'nenan tapurî pra. ¹⁸ Tiaronkonya ayenupakon yairî pra kî'tûtî. Tîwe'ne' tînera'ma'pîkon pî' ayenupakon to'ya ya, tîpînamai pra e'tî. Taa to'ya apî'nîkon amîrî'nîkon teka'nunkai amîrî'nîkon anenupapai to' wanî inserîyamî' yapurîkonpa kai'ma. Moropai tepu'se awe'taruma'tîkon yu'se to' wanî. Teesenupa'pîkon pî' mîi pe to' wanî teuren. Tîise inkamoro ye'kakonya ayenupato'kon tîpînamai pra e'tî. Maasa pra pemonkon esenumenkato' wanî warantî to' esenumenka. ¹⁹ Inkamoro ye'kakon wanî pepîn Cristo pemonkono pe. Maasa pra Cristo wanî pepîn to' pu'pai pe. Upu'paikon winîpai tamî'nawîrî uyesa'kon wanî e'waikkatoi pe, tîpun ke. Mîrîrî warantî nîrî Cristo meruntîri winîpai uurî'nîkon ipemonkonoyamî' wanî tiwin. Moropai uurî'nîkon ko'mannîpî Cristoya inî' panpî' epannîto'pe moropai epu'to'pe itu'se Paapa e'to' yawîrî. Tîise inkamoro seru'ye'kon atarima Cristo piapai.」

Sa'mantan Tîpo Cristo Yarakkîrî Ko'mannî

²⁰ Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen aasa'mantasa' yai, amîrî'nîkon sa'manta'pî ayeserukon winîpai. Mîrîrî ye'nen inî'rî inkamoro sîrîrî pata po tîiko'mansenon meruntîkon amîrî'nîkon yaipontî pî' tîiko'mansenonya

ayaipontikon eserike pra awanî. Tîise î' ton pe mîrîrî ye'ka warayo'kon maimu yawîrî iko'manpai awanikon? Inkamoro pemonkono pe awanikon pepîn. ²¹ Taa to'ya apî'nîkon mîrîrî ye'ka kîsapi'tî. Moropai mîrîrî ye'ka kîsena'tî, mîrîrî ye'ka tappîi pra e'tî, taa to'ya apî'nîkon. ²² Tîise mîrîrî ye'kakon wanî ipatîkarî tîiko'mansenon pepîn. Taataretî'kasen pe mîrîrîkon wanî. Mîrîrî ye'nen —Mîrîrî ye'ka kîsapi'tî, mîrîrî ye'ka kîsena'tî —taa to'ya ya, î' pe pra rî awanî. Maasa pra mai pe neken awanî ye'nen, warayo'konya yenupanto'pe neken awanî ye'nen. ²³ Mîrîrî ye'nen yai pra mîrîrî taa to'ya wanî, mîrîrî kîsapi'tî, moropai mîrîrî kîsena'tî, moropai mîrîrî kîsapi'tî, moropai inserîyamî' yapurî e'pai man, moropai tepu'se amoronkon epu'tîya'nîkon e'pai man, taa to'ya wanî epu'nen pe kai'ma. Tîise mîrîrî ye'kaya imakui'pî anku'pai esenumenkanto' yuwatî eserike pra awanî.

3

¹ Amîrî'nîkon e'mî'sa'ka'san Cristo yarakkîrî, penaron ayeserukon rî'pî winîpai. Mîrîrî ye'nen ka' pon yu'se e'tî, o'non pata Cristo ereutasa' manni' Paapa meruntîri winî. ² Cristo winîpainon pî' neken esenumenkati, inî'rî tarîron yeseru pî' teesenumenkai pra. ³ Maasa pra tarîron yeseru pî' isa'manta'san warantî awanikon. Tarîpai aako'manto'kon wanî Cristo yarakkîrî. Moropai Cristo ko'mamî Paapa yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen aako'manto'kon era'ma anî'ya pepîn. ⁴ Tîise î' pensa Cristo iipî yai, tamî'nawîronkonya era'ma. Morî pe pu'kuru aaipî era'ma to'ya. Mîrîrî yai

Cristo yarakkîrî amîrî'nîkon nîrî era'ma to'ya morî pe pu'kuru, Cristo wanî manni' warantî.

Uyesserukon Penaro' Moropai Amenan

⁵ Imakui'pî kî'ku'tî, isa'manta'pî warantî e'tî, maasa pra imakui'pî kupî pî' isa'manta'pî ko'mamî pepîn. Mîrîrî warantî e'tî. Pena awanî'pîkon see warantî: Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî warayo'kon wanî, tîno'pîkon pepîn yarakkîrî. Moropai wîri'sanyamî' nîrî wanî warayo'kon yarakkîrî, tînyokon pepîn. Moropai tiaron nura kupî pî' warayo'kon ko'mamî imakui'pî pe teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai kure'ne î' yu'se eesenumenkakon ko'mannîpî ayemannekon ton. Mîrîrî ayemannekon neken anapurîpai awanîkon Paapa tapurîi pra, manni'kan mia' ke ikonekasa' yapurînenan warantî. Mîrîrî ye'nen isa'manta'pî warantî e'tî, mîrîrî ye'kakon yapurîya'nîkon namai, imakui'pî anku'pai awanîkon namai. ⁶ Maasa pra mîrîrî ye'ka kupî pî' tîiko'mansenon taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî. ⁷ Pena amîrî'nîkon ko'manpîtî'pî mîrîrî imakui'pî kupî pî'. Maasa pra penaron ayeserukon pî' aako'manpîtî'pîkon.

⁸ Tarîpai tamî'nawîrî mîrîrîkon rumakatî. Eekore'mato'kon mararî pra teekore'mai awe'to'kon tiaronkon yarakkîrî rumakatî. Ayewanmakon pe tiaronkon ku'to'ya'nîkon rumakatî. Moropai anî'rî eseurîma e'pai pra man tiaron winîkîi imakui'pî pe. Mîrîrî ye'ka nura pî' teeseurîmai pra e'tî. ⁹ Seru'ye' tiaronkon pî' tîwe'se pra e'tî. Maasa pra amîrî'nîkonya penaron ayeserukon rî'pî rumaka'pî. Tamî'nawîrî imakui'pî

ankupî'pîkon rumaka'pîya'nîkon. ¹⁰ Moropai amenan ayeserukon ton yapisi'pîya'nîkon ayewankon ya'. Moropai morî pe amîrî'nîkon kupî pî' Paapa ko'mamî sîrîrî, tîwarantî amîrî'nîkon e'to'pe kai'ma, moropai tamî'nawîrî tepu'tîkonpa. ¹¹ Mîrîrî warantî amenan pe awanîkon ye'nen Judeu pe awanîkon ya, moropai Judeu pe pra awanîkon ya î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai amerekon pi'pîkon ya'tîsa' to'ya ya, ya'tîsa' to'ya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai pakko pe awanîkon ya, moropai eranne' pe awanîkon ya, moropai to' poitîrîtonon pe awanîkon ya, moropai to' poitîrî pe pra awanîkon ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Tîise Cristo ko'mamî ya, ayewankon ya' mîrîrî neken wanî ipîkku pe. Maasa pra tamî'nawîronkon uurî'nîkon yewan ya' Cristo ko'mamî.

¹² Paapa nîmenka'san pe awanîkon tîpemonkono pe. Morî pe tîwe'sanon pe awanîkon, insa'nama'san kure'ne. Mîrîrî ye'nen tiaronkon sa'namatî. Tiaronkon winîkî morî ku'tî, moropai tiaronkon winîkî mû pe tîwe'se pra e'tî. Tîise eranmîra e'tî, moropai teekore'masen pe pra e'tî, î' rî etaya'nîkon pî'. ¹³ Î' rî tiaronkon nîkupî awinîkî'nîkon yapîtanî'tî, moropai î' ta'pî to'ya ku'tî aawanmîra'nîkon. Tîwanmîra Uyepotorîkonya ankupî'pîkon imakui'pî kupî'pî warantî iku'tî. ¹⁴ Moropai mîrîrîkon tamî'nawîrî tauya manni'yentai tîwe'sa'mamai ako'mantî tiaronkon pokonpe. Maasa pra mîrîrî e'sa'namato' wenai, tamî'nawîrî morî pe aako'mamîkon tîmurukun pe.

¹⁵ Tamî'nawîrî amîrî'nîkon wanî Cristo

pemonkono pe, tiwin pî' awanîkon tîise. Paapaya amo'ka'pîkon morî pe aako'mamîkonpa tîmurukun pe. Mîrîrî ye'nen tîwanmîn Cristo winîpainon ko'manto'pe ayewankon ya' eturumakatî, ayeserukon epu'tîkonpa. Moropai —Morî pe man, Paapa —taa pî' ako'mantî Paapa pî'. ¹⁶ Moropai Cristo yekare epu'tî pî' aako'mamîkon yu'se wai inî' panpî' epu'nen pe awanîkonpa. Moropai tamî'nawîrî mîrîrî anepu'tîkon ke tiaronkon yenupa pî' moropai to' panama pî' aako'mamîkon yu'se wai. Eserenkatî Paapa maimu e'menukasa' erenkato' pî' moropai Paapa yapurîto' pî'. Moropai Jesus yeseru pî' teeseurîmasen eren pî' eserenkatî, Paapa yapurî pe. —Morî pe pu'kuru man Paapa —kai'ma eserenkatî. ¹⁷ Mîrîrî tamî'nawîrî ikupîya'nîkon manni' moropai î' taaya'nîkon manni' warantî, iku'tî Uyepotorîkon Jesus maimu pe. Moropai ka'tî Paapa pî': —Jesus Cristo wenai anna pîika'tîsa'ya nai morî pe —ka'tî Paapa pî'.

Î' Kai'ma Ko'mannî Amenan Uyeserukon Yarakkîrî

¹⁸ Tarîpai wîri'sanyamî' tînyo kenankon panamauya sîrîrî. Anyokon maimu yawîrî tîwe'sen pe e'tî, wîri'sanyamî'. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon e'pai awanî, maasa pra mîrîrî yu'se Uyepotorîkon wanî ye'nen.

¹⁹ Moropai warayo'kon tîno'pî kenankon panamauya sîrîrî. Ano'pîkon sa'namatî. To' ekore'mato' ton tepose pra morî pe e'tî to' yarakkîrî.

²⁰ Tarîpai moreyamî' panamauya sîrîrî Cristo pemonkono pe si'ma ankupîkon ton pî'. Ayunkon

moropai asankon maimu yawîrî iku'tî. Î' taasa' to'ya ya, to' maimu yawîrî iku'tî. Maasa pra mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, Paapa ka' pon wakîri pe awanî.

²¹ Tarîpai amîrî'nîkon to' yunkonyamî' panamauya sîrîrî. Imakui'pî anmukukon nîkupî yako'menkaya'nîkon yai, inkamoro tekatonkai pra e'tî, tîise to' pîika'tîya'nîkon yuwatî, to' esewankono'ma namai.

²² Tarîpai amîrî'nîkon tîkaraiwarî kenankon panamauya sîrîrî. Akaraiwarîkon maimu yawîrî e'tî tamî'nawîron ankupîkon pî'. —Uyera'maiya ye'nen ikupîuya aatausinpatope —kai'ma, teesenumenkai pra. Tîise imaimu yawîrî iku'tî ayera'maiya'nîkon pra tîise. Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen, yairî iku'tî. Maasa pra mîikîrî namaya'nîkon ye'nen. ²³ Tamî'nawîron î' rî ankupîkon kupîya'nîkon ya, iku'tî taatausinpai pu'kuru. Morî pe esenyaka'matî Uyepotorîkon ton pe, warayo'kon ton pe pra neken.

²⁴ Maasa pra Uyepotorîkonya arepakon kupî epu'tîya'nîkon. Tîpemonkonoyamî' pia itîrî tîuya ta'pî tîuya pantakaiya yai yapisîya'nîkon kupî sîrîrî. Maasa pra Uyepotorîkon pe Cristo wanî ye'nen, mîikîrî ton pe eesenyaka'makon mîrîrî.

²⁵ Moropai manni'kan imakui'pî kupîtîponkon pemonkonyamî' tepu'se pra, inkamoro repaiya kupî sîrîrî e'taruma'tîto' ke, to' nîkupî'pî wenai. Maasa pra Paapaya tiaronkon yuwa'ka pepîn, tîise tamî'nawîrî to' taruma'tîiya.

4

¹ Tarîpai manni'kan tîpoitîrî kenankon pana-

mauya sîrîrî. Yairî e'tî apoitîrîkon pî', morî pe to' konekaya'nîkon yuwatî. Maasa pra moro man ayepotorîkon ton ka' po. Mîîkîrîya ayera'makon.

Panamanto'

² Ako'mantî tîwîrî eepîremakon pî'. Moropai î' kai'ma taaya'nîkon, manni' amaimukon pî' teesenumenkai epîrematî. Morî pe man Paapa, ka'tî eepîremato'kon ya'. ³ Moropai eepîremakon ya, anna pona epîrematî. Paapaya tîmaimu ekaremekî annaya pata'se' ton tîto'pe. Moropai Cristo yekare, sîrîrî tîpose anî' nepu'tî pepîn ekareme'to'pe annaya epîrematî. Mîrîrî wenai uurî wanî sîrîrî tarî atarakkannîto' ta. ⁴ Mîrîrî ye'nen epîrematî uuriya Cristo yekare ekareme'to'pe aronne panpî', morî pe epu'to'pe to'ya. Mîrîrî warantî ekaremekîuya e'pai awanî mîrîrî. ⁵ Amîrî'nîkon nîrî tepu'se awanîkon e'pai man manni'kan Paapa epu'nenan pepîn yarakkîrî eeseurîmakon ya. Moropai Cristo yekare ekaremekî yuwatî, to' yarakkîrî eeseurîmakon kaisari. ⁶ Tiaronkon yarakkîrî eeseurîmakon ya, morî pe eseurîmatî, inî' panpî' amaimukon anetapai to' e'to'pe. Moropai inkamoro eseurîma yai, yairî to' maimu yuuku epu'tîya'nîkon yu'se wai.

Tiwinkano'pî Pe Paulo Esekareme'to'

⁷ Uyonpakon, uwakîrikon pu'kuru Tíquico, esenyaka'ma'pî yairî pu'kuru uyarakkîrî, Uyepotorîkon esenyaka'mato' pî'. Mîîkîrîya tamî'nawîrî amîrî'nîkon pî' uyekare ekaremekî. ⁸ Mîîkîrî yarimauya sîrîrî akore'ta'nîkon ayausinpai'nîkon attîto'pe. Moropai tamî'nawîrî

tarî anna ko'mamî ekareme'to'peiya, aatausinpakonpa. ⁹ Mîikîrî yarakkîrî Onésimo wîtî, manni' uwakîri moropai yairî tîwe'sen. Mîikîrî wanî ayonpakon, akore'ta'nîkon tîiko'mansen pe. Inkamoroya tamî'nawîrî î' kai'ma tarî tîwe'ku'sen ekaremekî apî'nîkon.

¹⁰ Tarîpai Aristarco, uyarakkîrî tîwe'sen atarakkannîto' ta, mîikîrîya tîmaimu yarima sîrîrî aapia'nîkon. Moropai Marcos, Barnabé yakon manen, mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima. Mîikîrî yekare epu'tî pî' naatîi akore'ta'nîkon tuutî pî' eeseurîmasa'. Mîrîrî ye'nen aakore'ta'nîkon eerepamî yai morî pe mapi'tîi. ¹¹ Moropai Josué manni' Justo kai'ma tesa'sen, mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Uyarakkîrî teesenyaka'masanon kore'ta insamoro neken wanî Judeuyamî' pe. Insamoroya kure'ne upîika'tî'pî, î' kai'ma tesa'kon pe Paapa wanî epu'to'pe pemonkonyamî'ya ekaremekî pî'. ¹² Moropai Epafras, manni' ayonpakon akore'ta'nîkon tîwe'sen, mîikîrî wanî Jesus Cristo poitîrî pe. Mîikîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Mîikîrî epîrema ko'mannîpî. Paapa pî' esatî pî' aako'mamî kure'ne amîrî'nîkon ton pe. Esatîiya innape Paapa kupî pî' aako'mamîkonpa tîwîrî. Inî' panpî' epu'nen pe eenakonpa moropai î' taasa' Paapaya yawîrî ikupîkonpa kai'ma eepîrema ko'mannîpî. ¹³ Epu'tî pî' wai mîikîrî esenyaka'ma'pî yeseru. Sa'man kupî'pîiya amîrî'nîkon tonpe moropai Laodicéia ponkon moropai Hierápolis ponkon tonpe nîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai. ¹⁴ Tarîpai uwakîrikon

pu'kuru Lucas, manni' pri'yawonkon pepîn pî' teesenyaka'masenya, moropai Demasya nîrî tîmaimu yarima pî' man. ¹⁵ Moropai umaimu yarima pî' wai uyonpakon Laodicéia ponkon pia, moropai Ninfa pia nîrî moropai manni'kan itewî' ta teeperepî'senon pia yarima pî' wai.

¹⁶ Sîrîrî kaareta erenkasa'ya'nîkon tîpo, marimatîi Laodicéia ponkonya nîrî erenkato'pe. Moropai Laodicéia pona nîrî unarima'pî erenkaya'nîkon e'pai man.

¹⁷ Moropai ka'tî Arquipo pî': —Ankupî pe Paapa nîtîrî'pî, mîrîrî kupî pî' ako'mankî morî pe, tamî'nawîrî yaretî'kaya pîkîrî —ka'tî ipî'.

¹⁸ Tarîpai sîrîrî menukauya sîrîrî uyenya ke pu'kuru. Umaimu man aapia'nîkon. Aawanmîra'nîkon uurî kî'ku'tî tîise atarakkannîto' ta wanî pî' enpenatatî. Moropai tauya Paapa pî': —Morî pe to' pîremakî, Paapa —tauya.

**Amenan pe paapaya uyetato'kon
New Testament in Macushi (BR:mbc:Macushi)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macushi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Macushi [mbc], Brazil

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macushi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

677467a0-0559-5466-b865-742352ca2032